

Alex schief heute sehr lange. /
Alex hat heute sehr lange geschlafen.
Alex spał dzisiaj bardzo długo.

NA CZYM POLEGA SPECYFIKA CZASOWNIKÓW NIEREGULARNYCH?

1. W Präteritum brak morfemu **-(e)t-**, typowego dla czasowników regularnych. Zamiast niego następuje wymiana samogłoski rdzennej. Porównajmy:

ich lege – *ich leg-t-e* (cz. regularny); *ich liege* – *ich lag* (cz. nieregularny).

2. Partizip II otrzymuje przedrostek **ge-** i końcówkę **-en** (zamiast regularnego **-t**). W większości wypadków następuje też wymiana samogłoski rdzennej:

legen – *ge-leg-t* (cz. regularny); *liegen* – *ge-leg-en* (cz. nieregularny).

→ To, w jaki sposób wymienia się samogłoska rdzenna, zależy od konkretnego czasownika:

	Prät.	Partizip II		Prät.	Partizip II
<i>bitten</i>	<i>bat</i>	<i>gebeten</i>	<i>rufen</i>	<i>rief</i>	<i>gerufen</i>
<i>gehen</i>	<i>ging</i>	<i>gegangen</i>	<i>schließen</i>	<i>schloss</i>	<i>geschlossen</i>
<i>helfen</i>	<i>half</i>	<i>geholfen</i>	<i>trinken</i>	<i>trank</i>	<i>getrunken</i>

Ponieważ nie ma tu jednolitych reguł, form Präteritum i Partizip II trzeba się po prostu nauczyć. Czasowników nieregularnych (zwanych też „mocnymi”) jest około 200, a wiele z nich to takie, bez których nie sposób się na co dzień obejść. Listę najważniejszych znajdziemy na końcu książki.

JAK ODMIENIAJĄ SIĘ TE CZASOWNIKI W CZASACH PRZESZŁYCH?

1. W Präteritum według modelu:

[ich]	– ---	half	[wir]	-en	half-en
[du]	-(e)st	half-st	[ihr]	-(e)t	half-t
[er / sie / es]	– ---	half	[sie/Sie]	-en	half-en

2. W czasach Perfekt i Plusquamperfekt – tak samo jak czasowniki regularne (Lektion 4), z jednym ważnym zastrzeżeniem: zamiast tworzyć samemu Partizip II, należy go wziąć z listy (a listę mieć w głowie!).

TYPOWE BŁĘDY UWAGA!

Źle: *Ich habe dich schon zweimal geruff.*

Podpowiedź: Czasowników nieregularnych nie wolno mylić z regularnymi!

Dobrze: *Ich habe dich schon zweimal gerufen.*

TOP-TIPP:

Czasowniki *brennen*, *kennen*, *nennen*, *rennen*, *senden*, *wenden* doznają wprawdzie wymiany samogłoski rdzennej (zawsze e → a), lecz poza tym zachowują się jak czasowniki regularne.

Ich kannte meinen Urgroßvater. Ich habe ihn gekannt.